

Briuselis, 2026 m. birželio 11 d.
(OR. en)

10058/26

CADREFIN 259
FIN 807
RESPR 27
POLGEN 143

PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas: 2028–2034 m. daugiamečių finansinė programa (DFP)
– Derybų schema

I. IVADAS

1. 2025 m. liepos 16 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl 2028–2034 m. daugiamečių finansinės programos (DFP) rinkinį, kurį sudaro pasiūlymai dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2028–2034 m. DFP, dėl Tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo ir dėl Tarybos sprendimo dėl ES nuosavų išteklių sistemos, kartu su keliais sektoriniais pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. 2025 m. rugsėjo 3 d. Komisija pateikė papildomų sektorinių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.
2. 2025 m. gruodžio 9 d. pirmininkavusi Danija pristatė derybų schemas projektą¹, kuriame surinkti horizontalieji, finansiniai ir kiti politiška opūs klausimai, kurie turės būti sprendžiami horizontaliųjų derybų dėl DFP metu.

---

¹ Dok. ST 16344/25.

II. NAGRINĖJIMO TARYBOJE PADĖTIS

3. Remdamasis Danijos pirmininkavimo laikotarpiu padaryta pažanga, pirmininkaujantis Kipras tęsė dokumentų rinkinio tekstų nagrinėjimą Daugiametės finansinės programos *ad hoc* darbo grupėje (toliau – DFP *ad hoc* darbo grupė), jos pogrupiuose ir kituose atitinkamuose Tarybos parengiamuosiuose organuose.
4. Nuo 2026 m. sausio 7 d. iki birželio 2 d. įvyko 15 DFP *ad hoc* darbo grupės posėdžių, kuriuose daugiausia dėmesio skirta horizontaliajam ir finansiniam skirtingų DFP dokumentų rinkinį sudarančių pasiūlymų poveikiui, be kita ko, pajamoms.
5. 2026 m. balandžio 14 d. DFP *ad hoc* darbo grupės posėdyje valstybės narės turėjo galimybę išnagrinėti pirmininkaujančios valstybės narės pranešimą² dėl tikslinių derybų schemos projekto koregavimų, kad būtų galima parengti derybų schemą su skaičiais.
6. Kipro pirmininkavimo laikotarpiu Nuolatinių atstovų komitetas taip pat penkis kartus aptarė DFP, be kita ko, rengdamasis Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiams.
7. Kovo ir gegužės mėn. Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiuose įvyko politiniai debatai dėl DFP, susiję atitinkamai su pagrindinių DFP finansinių priemonių valdymo tvarka ir su DFP indėliu į bendrąją rinką.

---

² Dok. ST 8006/26.

III. DERYBU SCHEMA

8. Ši derybų schema pateikiama siekiant identifikuoti ir patvirtinti klausimus, kurie turės būti išspręsti derybų dėl daugiametės finansinės programos (DFP) metu, ir siekiant, kai tikslinga, palengvinti diskusiją dėl galimų variantų ir sprendimų nagrinėjant atskirus klausimus. Pateikiant šią derybų schemą nesiekama, kad šiame etape būtų užbaigti debatai ar pasiekta kokių nors kompromisų.
9. Derybų schema parengta ir išplėta pirmininkaujančios valstybės narės atsakomybe. Todėl ji nėra privaloma nė vienai delegacijai. Pirmininkaujanti valstybė narė ir toliau laikosi principo, kad nesusitarta dėl nieko, kol nesusitarta dėl visko.
10. Delegacijoms priede pateikiama peržiūrėta derybų schema su skaičiais.

I. HORIZONTALIEJI KLAUSIMAI

1. Naujoji DFP apims septynerių metų laikotarpį nuo 2028 m. iki 2034 m. Biudžetas sudarys sąlygas ES reaguoti į dabartinius ir būsimus iššūkius ir įgyvendinti savo politinius prioritetus. Jis apima naują ir jau nustatytą politiką, kad būtų užtikrintas ilgalaikis ES saugumas ir klestėjimas. Europa turi prisiimti atsakomybę už savo pačios saugumą, be kita ko, stiprindama gynybos pajėgumus ir apsaugodama mūsų sienas bei vertybes, migracijos valdymą, taip pat didinti savo konkurencingumą ir perėjimo prie švarios energijos pastangas. Be to, tebėra labai svarbi nusistovėjusi politika, kylanti iš Sutartyje nustatytų pareigų, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, taip pat bendra žemės ūkio politika.
2. 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos struktūra bus tokia:
  - i) 1 išlaidų kategorija „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, žemės ūkis ir kaimo plėtra, jūrų reikalai, klestėjimas ir saugumas“;
  - ii) 2 išlaidų kategorija „Konkurencingumas, klestėjimas ir saugumas“;
  - iii) 3 išlaidų kategorija „Globali Europa“;
  - iv) 4 išlaidų kategorija „Administravimas“.

Siekiant užtikrinti gebėjimą reaguoti geopolitinio ir ekonominio netikrumo laikais, būtina paprastesnė ir veiksmingesnė biudžeto struktūra. Išlaidos į 4 išlaidų kategorijas paskirstytos taip, kad būtų atspindėti Sąjungos politiniai prioritetai ir numatytas būtinas lankstumas, kad ištekliai būtų skirstomi veiksmingai. Be to, sumažinant programų skaičių norima užtikrinti darnumą ir skatinti sinergiją. Bendra sistema atspindės supaprastinimą ir turėtų padėti sumažinti naudos gavėjams, vadovaujančiosioms institucijoms ir audito įstaigoms tenkančią administracinę naštą.

3. DFP suteiks galimybių remti visus prie ES išorės sienų esančius regionus, įskaitant regionus, kurie ribojasi su Rusija, Baltarusija ar Ukraina, siekiant didinti kintančią Europos gynybos parengtį ir ypatingos svarbos pajėgumus, pasirengimą, atsparumą ir saugumą, taip pat spręsti jų ekonomikos, socialinio bei teritorinio vystymosi ir sujungiamumo uždavinius.
4. Didžiausia bendra ES 27 išlaidų suma 2028–2034 m. laikotarpiu yra [1 730 228] mln. EUR įsipareigojimų asignavimų ir [1 733 456] mln. EUR mokėjimų asignavimų. Toliau aprašomas įsipareigojimų asignavimų metinių viršutinių ribų sumų paskirstymas pagal išlaidų kategorijas. Tie patys duomenys taip pat nurodomi I priede pateiktoje lentelėje; joje taip pat nustatomos mokėjimų asignavimų metinės viršutinės ribos. Visi duomenys išreikšti 2025 m. palyginamosiomis kainomis.
5. Bus atliekami automatiniai metiniai techniniai koregavimai atsižvelgiant į infliaciją, naudojant [2 % defliatorių, kuris bus techniškai koreguojamas n+1 metams atsižvelgiant į prognozuojamą infliaciją, jei prognozė bus mažesnė nei 1 % arba didesnė nei 3 %] ARBA [fiksiotą 2 % defliatorių].
6. Sutarčių peržiūros, Kipro susivienijimo arba naujų valstybių narių įstojimo į Sąjungą atveju DFP bus peržiūrėta.
7. Komisija turi pateikti pasiūlymą dėl naujos daugiametės finansinės programos anksčiau nei 2032 m. liepos 1 d.

Supaprastinimas

8. DFP bus grindžiama supaprastinta ir racionalizuota struktūra, siekiant sumažinti nelankstumą ir valdžios institucijoms bei naudos gavėjams tenkančią administracinę naštą. Be to, DFP turėtų padėti sumažinti programų tikslų dubliavimąsi ir suteikti pareiškėjams ir naudos gavėjams paprastesnę prieigą prie finansavimo galimybių ir biudžeto informacijos. Be to, sumažinant programų skaičių norima užtikrinti darnumą ir skatinti sinergiją.

9. Dėl daugiamečio programavimo ir diferencijuotųjų asignavimų neišvengiamai susidaro dar neįvykdyti įsipareigojimai (RAL, pranc. *reste à liquider*). Vis dėlto tikėtina, kad 2021–2027 m. finansinės programos pabaigoje RAL pasieks daugiau nei [X] mlrd. EUR, todėl mokėjimai pagal dabartinę DFP sudarys reikšmingą visų mokėjimų sumą pirmaisiais kitos DFP metais. Siekiant užtikrinti nuspėjamą mokėjimų lygį ir profilį, taip pat tvarkingą jų seką ir padidinti ES biudžeto gebėjimą reaguoti, imtasi kelių priemonių, pavyzdžiui, supaprastintas įgyvendinimas, nustatytos atitinkamos išankstinio finansavimo normos, mokėjimo ir įsipareigojimų panaikinimo taisyklės ir laiku vykdomas su 2028–2034 m. DFP susijusių sektorinių teisės aktų priėmimas.
10. Jei pasidalijamojo valdymo taisyklės arba tokiu valdymu grindžiami planai bus priimti po [2028 m. lapkričio 30 d.], 2028 m. nepanaudotus asignavimus atitinkančios sumos[, išskyrus išankstinio finansavimo įsipareigojimus,] bus lygiomis dalimis perkeltos į kiekvienus 2029–2032 m. laikotarpio metus, atitinkamai pakoregavus DFP viršutines ribas.
11. Laikantis biudžeto vieningumo principo paprastai visi ES išlaidų punktai bus įtraukti į DFP. Tačiau kai kurios priemonės, atsižvelgiant į jų ypatumus, bus įskaitomos už DFP įsipareigojimų [ir mokėjimų] asignavimų viršutinių ribų arba jos bus nebiudžetiniai punktai.

Lankstumas

12. Sąjunga turi būti pajėgi reaguoti į išskirtines aplinkybes ir kintančius vidaus ar išorės prioritetus. Tuo pačiu metu lankstumo poreikis turi būti įvertintas ilgalaikių investicijų nuspėjamumo, taip pat biudžetinės drausmės ir ES išlaidų skaidrumo principų atžvilgiu, atsižvelgiant į DFP viršutinių ribų privalomą pobūdį.
13. Atsižvelgiant į pajėgumą reaguoti į kintančius poreikius ir perskirstyti fondų prioritetus, DFP turėtų sudaryti palankesnes sąlygas galimam perskirstymui ir perprogramavimui programose ir tarp jų. Bet koks galimas nuokrypis nuo daugiametėms programoms skirto orientacinio finansinio paketo turi neviršyti [20] % visam programos laikotarpiui skirtos sumos. Tai netaikoma iš anksto kiekvienai valstybei narei paskirstytiems asignavimams.

14. Kiekvienoje išlaidų kategorijoje bus nustatytos atitinkamos maržos. Tam tikrose programose bus nustatytos nepaskirstytos sumos ir rezervai. Sparčiai kintančioje aplinkoje reagavimo į krizes, pavyzdžiui, gaivalines nelaimes, ištekčiai turėtų taip pat būti tam tikrų programų integruotojo lankstumo dalis, netrukdamat siekti jų pagrindinių tikslų.
15. Bendros maržos priemonę sudarys:
- i) nuo 2029 m. – maržos, liekančios iki $n-1$ metų DFP viršutinių įsipareigojimų asignavimų ribų, kurias vykdant biudžeto procedūrą turi būti galima panaudoti viršijant DFP įsipareigojimų asignavimų viršutinės ribas (toliau – bendroji įsipareigojimų marža).
  - ii) Nuo 202[9] m. atlikdama techninį koregavimą Komisija gali pakoreguoti [2029–2034] m. mokėjimų viršutinę ribą, ją padidindama suma, lygia skirtumui tarp įvykdytų mokėjimų ir $n-1$ metų DFP mokėjimų viršutinės ribos (bendroji mokėjimų marža). Koregavimas, kurį atlikus suma padidinama, visiškai kompensuojamas atitinkamai sumažinant $n-1$ metų mokėjimų viršutinę ribą. [203X–2034 m.] atliekami metiniai koregavimai neviršija [X] mln. EUR, palyginti su pirmine mokėjimų viršutine riba.
  - iii) Kraštutiniu atveju, reaguojant į nenumatytas aplinkybes, DFP įsipareigojimų ar mokėjimų asignavimų viršutinės ribas viršijančias sumas galima panaudoti su sąlyga, kad jos bus visiškai kompensuotos iš maržų vienoje ar keliose DFP išlaidų kategorijose einamiesiems ar ateinantiems finansiniams metams arba iš maržos iki mokėjimų viršutinės ribos (nenumatytų atvejų rezervas). Tokiu būdu kompensuotos sumos pagal DFP toliau nenaudojamos.

16. Pagal lankstumo priemonę finansuojamos aiškiai nustatytos nenumatytos išlaidos, kurių nebuvo galima finansuoti neviršijant vienai ar kelioms išlaidų kategorijoms nustatytų viršutinių ribų. Asignavimai viršys DFP įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų viršutinės ribas. Lankstumo priemonei skirta metinė fiksuoto dydžio suma bus [2 000] mln. EUR. Kiekvienais metais nuo 2029 m. lankstumo priemonei skirta metinė fiksuoto dydžio suma bus padidinta:

i) [suma, lygiaverte baudų sumai, įtraukiamai į biudžetą n–2 metais;]

ii) [suma, lygiaverte n–2 metų panaikintų asignavimų sumai.]

Nepanaudota lankstumo priemonės metinės sumos dalis gali būti naudojama iki n+2 metų. Bet kuri n metų metinės sumos dalis, nepanaudota iki n+2 metų pabaigos, bus panaikinta.

Valdymas

17. Būtinai bendro lankstumo lygis turėtų būti grindžiamas tvirtu valdymu ir valstybių narių bei atitinkamų institucijų, visų pirma Tarybos, tinkamu dalyvavimu planuojant ir koreguojant veiklą ir prioritetus, taip pat vykdant biudžetą. Taip užtikrinama, kad ES biudžetas būtų glaudžiai suderintas su Sąjungos prioritetais visose išlaidų programose.

18. Siekiant pagerinti metinės biudžeto procedūros kokybę ir efektyvumą, bus sukurtas naujas politinio valdymo mechanizmas. Kiekvienais metais, ne vėliau kaip gruodžio mėn. viduryje, Komisija pateiks integruotą strateginę ataskaitą, grindžiamą sektoriniais procesais ir ataskaitomis, kurioje bus nurodyti galimi atitinkamos Sąjungos politikos finansavimo prioritetai, kad jais būtų galima remtis per metinę biudžeto procedūrą. Bus siekiama, kad šia ataskaita būtų vadovaujama struktūrinėse diskusijose ir biudžeto valdymo institucija ja galėtų remtis prieš metinę biudžeto procedūrą. Komisija, pristatydama savo biudžeto projektą, atsižvelgs į šios diskusijos rezultatus ir Europos Parlamento bei Tarybos nustatytus prioritetus. Tarybos pagrindiniai strateginiai metinio biudžeto prioritetai bus atspindėti jos biudžeto gairėse. Tos gairės bus perduotos Europos Vadovų Tarybai.]

19. Valstybės narės atitinkamuose forumuose laiku ir aktyviai dalyvaus nustatant prioritetus ir priimančias sprendimus dėl išlaidų programų darbo programų, be kita ko, kai aktualu, pasitelkdamas atitinkamas komiteto procedūras ir išlaikydamos savo dalyvavimą nagrinėjimo procedūroje, kartu vengdamos bereikalingos administracinės naštos. Taryba prireikus dalyvaus vedant strategines diskusijas. Kiekviena institucija veiks neviršydamas Sutartimis jai suteiktą įgaliojimą. Deleguotieji aktai taikomi tik neesminėms atitinkamų teisėkūros procedūra priimtų aktų nuostatomis.
20. DFP sektorių programų trukmė paprastai turėtų būti suderinta su 2028–2034 m. DFP laikotarpiu.

Poveikis ir veiklos rezultatai

21. Reikėtų stiprinti ES biudžeto vaidmenį remiant veiksmingą ES masto politikos tikslų įgyvendinimą. Siekiant atspindėti ES išlaidomis pasiektus veiklos rezultatus ir reformų pažangą, taip pat įvertinti ES biudžeto poveikį būsimiems politikos sprendimams, sukuriama horizontalioji ES biudžeto išlaidų stebėjimo ir veiklos rezultatų peržiūros sistema. Horizontalioji veiklos rezultatų peržiūros sistema taip pat turėtų padėti apriboti valdžios institucijoms ir naudos gavėjams tenkančią administracinę naštą, susijusią su ES biudžeto vykdymu.
22. Biudžetas turėtų užtikrinti esminį svertą ES išlaidų poveikiui didinti. Tai apima pakankamą bendro finansavimo lygį visose programose. Be to, atsižvelgiant į bendras konsolidavimo pastangas, finansinės priemonės ir biudžeto garantijos turėtų būti toliau racionalizuojamos, visų pirma pasitelkiant Europos konkurencingumo fondo ir priemonės „Globali Europa“ finansinių priemonių rinkinį, taip panaudojant biudžetą privačioms investicijoms sutelkti. Pripažįstant tokio pobūdžio finansavimo teikiamas galimybes, dėl finansinių priemonių, biudžeto garantijų ir finansinės paramos atsirandantys finansiniai įsipareigojimai turi būti atidžiai stebimi.

23. Sąjungos programomis ir priemonėmis turėtų būti teisingai, socialiai subalansuotai, sąžiningai ir ekonomiškai efektyviai prisidedama prie ilgalaikių Paryžiaus susitarimo įsipareigojimų įgyvendinimo, taip pat skatinama aplinkos ir biologinės įvairovės apsauga. Stengiantis pasiekti rezultatų įgyvendinant šiuos prioritetus, bent 35 % Sąjungos biudžeto išlaidų, išskyrus su gynyba ir saugumu susijusias išlaidas, turėtų būti skiriama klimato ir aplinkos tikslams, grindžiamiems efektyvia, proporcinga ir skaidria metodika, remti. Tuo turėtų būti užtikrinta, kad ES išlaidos atitiktų Paryžiaus susitarimo tikslus, reikšmingos žalos nedarymo principą, Sąjungos klimato srities tikslą iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 % ir tikslą ne vėliau kaip iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, kartu apribojant administracinę naštą valdžios institucijoms ir paramos gavėjams.
24. Siekiant apsaugoti patikimą ES biudžeto vykdymą ir Sąjungos finansinius interesus, į DFP įtraukiamos griežtos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi teisinės valstybės principo ir veiksmingai taikoma Pagrindinių teisių chartija, visapusiškai laikantis objektyvumo, nediskriminavimo ir vienodo požiūrio į valstybes nares principų, ir ji taip pat bus taikoma sąžiningai, nešališkai ir remiantis faktais, užtikrinant tinkamą procesą.

Patikima ir veiksminga audito ir kontrolės sistema užtikrins mokėjimų teisėtumą ir patikimumą, išvengiant atsakomybės dubliavimosi ir atsižvelgiant į proporcingumo principą.

II. 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA, ŽEMĖS ŪKIS IR KAIMO PLĖTRA, JŪRŲ REIKALAI, KLESTĖJIMAS IR SAUGUMAS

25. Šios išlaidų kategorijos tikslas – užtikrinti ES pridėtinę vertę skatinant sanglaudą, aukštynkryptę konvergenciją, ekonomikos augimą, konkurencingumą, atsparumą ir saugumą, remiant investicijas ir reformas, kuriomis siekiama įtraukios, tvarios, klestinčios, savarankiškos ir saugios Europos. Šios išlaidų kategorijos išlaidomis bus siekiama mažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus, didinti kaimo vietovių patrauklumą ir plėtrą, remti atsparius, konkurencingus ir tvarius ES žemės ūkio ir žuvininkystės sektorius, taip pat skatinti mėlynąją ekonomiką, investuoti į žmones, stiprinti Sąjungos gynybos pajėgumus, stiprinti saugumo ir migracijos valdymą ir apsaugoti Sąjungos išorės sienas, kartu užtikrinant gerą bendrosios rinkos veikimą visoje Sąjungoje. Ši išlaidų kategorija taip pat apims priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) lėšų grąžinimą.
26. Ūkininkavimas ir žuvininkystė yra strateginiai Sąjungos sektoriai, užtikrinantys saugų ir kokybišką maistą ES ir atliekantys itin svarbų vaidmenį pasaulinio aprūpinimo maistu kontekste. Ūkininkų pajamų stabilizavimas, būsimos ūkininkų kartos pritraukimas, apsirūpinimo maistu saugumo Sąjungoje užtikrinimas ir parama perėjimui prie ekonomiškai, aplinkos požiūriu ir socialiai atspares, tvaraus ir į rinką orientuoto žemės ūkio sektoriaus, kuriame būtų sudarytos vienodos sąlygos, tebėra pagrindiniai iš ES biudžeto finansuojamos bendros žemės ūkio politikos prioritetai. Vadovaujantis ta pačia dvasia, iš ES biudžeto ir toliau bus finansuojama atspari bendra žuvininkystės politika.
27. Visokeriopai darnaus Sąjungos vystymosi skatinimas ir skirtumų mažinimas remiant jos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimą tebėra sanglaudos politikos kertinis akmuo. Iš ES biudžeto ir toliau bus teikiamas finansavimas investicijoms ir struktūriniais koregavimams visų kategorijų regionuose, atsižvelgiant į konkrečius jų iššūkius, ypatingą dėmesį skiriant mažiau išsivysčiusiems regionams.

28. Koordinuojami veiksmai ES lygmeniu ryšium su veiksminga išorės sienų kontrole yra būtini siekiant užtikrinti veiksmingesnį migracijos valdymą ir aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, kartu garantuojant laisvo asmenų ir prekių judėjimo Sąjungoje principą. ES biudžeto lėšomis ir toliau bus remiamas vidaus saugumo stiprinimas, be kita ko, atsižvelgiant į saugumo krizes, kylančias dėl kintančių geopolitinių iššūkių, ir bendros migracijos ir prieglobsčio politikos, Europos integruoto sienų valdymo ir Europos vizų politikos įgyvendinimas, stiprinimas ir plėtojimas. Siekiant atsižvelgti į migracijos išorės aspektą, bus užtikrinama sinergija su išorės politika.
29. Įsipareigojimų pagal šią išlaidų kategoriją lygis neviršys:

1 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA, ŽEMĖS ŪKIS IR KAIMO PLĖTRA, JŪRŲ REIKALAI, KLESTĖJIMAS IR SAUGUMAS						
(mln. EUR, 2025 m. kainomis)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas

30. Bus įsteigtas Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondas siekiant padėti įgyvendinti šiuos politikos tikslus:
- remti sanglaudos politikos įgyvendinimą mažinant Sąjungos regionų disbalansą ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimą ir skatinti Europos teritorinį bendradarbiavimą, be kita ko, remiant aplinkos ir transeuropinių tinklų srities projektus;
  - remti sanglaudos politikos įgyvendinimą stiprinant kokybišką užimtumą, mokymą, švietimą bei įgūdžius ir socialinę įtrauktį ir prisidėti prie socialiai teisingo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos;
  - remti Sąjungos bendros žemės ūkio politikos įgyvendinimą;
  - remti Sąjungos bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimą;
  - apsaugoti ir stiprinti pagrindines teises, demokratiją bei teisinę valstybę ir puoselėti Sąjungos vertybes;
  - remti politikos, susijusios su prieglobsčiu, migracija, integracija, taip pat sienų valdymu bei vizų politika ir vidaus saugumu, įgyvendinimą.
31. Fondo lėšos daugiausia bus teikiamos per nacionaliniu lygmeniu iš anksto paskirstytus finansinius paketus ir bus įgyvendinamos taikant pasidalijamąjį valdymą.

32. Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, žuvininkystės ir jūrų reikalų, klestėjimo ir saugumo fondo finansinis paketas iš viso sudarys [770 366] mln. EUR ir bus paskirstytas taip:

- i) [705 250] mln. EUR – nacionalinės ir regioninės partnerystės planams, iš kurių:
  - a) bent [195 024] mln. EUR – mažiau išsivysčiusiems regionams;
  - b) bent [261 013] mln. EUR – bendros žemės ūkio politikos pajamų paramai;
  - c) bent [3 549] mln. EUR – bendros žuvininkystės politikos intervencinėms priemonėms;
  - d) bent [30 608] mln. EUR – migracijai, sienų ir vizų valdymui ir vidaus saugumo priemonėms;
- ii) [9 045] mln. EUR – INTERREG planui;
- iii) [56 071] mln. EUR – ES priemonei.

Iki 0,5 % visos sumos bus skirta Komisijos iniciatyva teikiamai techninei pagalbai.

33. Bent 14 % bendros fondo sumos, įskaitant nacionalinės ir regioninės partnerystės planus ir neįskaitant minimalių bendros žemės ūkio politikos ir bendros žuvininkystės politikos intervencinių priemonių ir finansavimo iš Socialinio klimato fondo sumų, bus skirta Sąjungos socialiniams tikslams pasiekti.

34. Bent [10] % bendros sumos pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, neįskaitant minimalių sumų, skirtų bendros žemės ūkio politikos ir bendros žuvininkystės politikos intervencinėms priemonėms ir finansavimui iš Socialinio klimato fondo, bus skirta kaimo vietovėms.

35. Be to, tikimasi, kad pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus 43 % bendros sumos bus skirta prisidėti prie Sąjungos klimato srities ir aplinkos tikslų įgyvendinimo, neįskaitant priemonių, kuriomis prisidedama prie gynybos ir saugumo.

Nacionalinės ir regioninės partnerystės planai

36. Valstybės narės parengs nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, kuriais bus remiami bendrieji tikslai ir, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės ir jos regionų uždavinius ir poreikius, bus prisidedama prie šešių konkrečių fondo tikslų ir prie atitinkamų konkrečių tikslų pagal kiekvieną atitinkamo punkto pastraipą. Planuose bus nustatytos reformos ir investicijos bei kitos intervencinės priemonės, kuriomis veiksmingai atsižvelgiama į visas atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas pagal Europos semestrą, teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą, BŽŪP nacionalinę rekomendaciją, skaitmeninio dešimtmečio rekomendacijas, nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus ir atitinkamus vidaus reikalų srities dokumentus bei strategijas arba į didelę jų dalį. Vertinant planą taip pat bus atsižvelgiama į atitinkamai valstybei narei skirtą finansinį asignavimą, taip pat į atitinkamos valstybės narės konkrečių uždavinių apimtį ir mastą, proporcingumo ir vienodo požiūrio principus ir į tai, ar į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas yra atsižvelgta kituose ES lygmeniu priimtuose nacionaliniuose planuose ar dokumentuose.
37. Nacionalinės ir regioninės partnerystės planai bus rengiami ir įgyvendinami laikantis partnerystės ir daugiapakopio valdymo principų, įskaitant regionų ir vietos valdžios institucijas, ir atsižvelgiant į valstybių narių institucinę, teisinę ir finansinę sistemą. Šiuo tikslu rengiant planą turi būti atsižvelgiama į bendradarbiavimą su regionų ir kitomis valdžios institucijomis.

38. Nacionalinės ir regioninės partnerystės planai bus suskirstyti į skyrius. Valstybės narės gali įtraukti nacionalinius, sektorių, taip pat regioninius ir teritorinius skyrius, užtikrindamos įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą. Valstybė narė gali įtraukti kelis regioninius ir teritorinius skyrius. Atsižvelgiant į specifinį BŽŪP pobūdį, į nacionalinės ir regioninės partnerystės planus gali būti įtrauktas skyrius dėl bendros žemės ūkio politikos.
39. Valstybės narės, atsižvelgdamos į dabartinius investicijų lygius, savo programavime užtikrins sanglaudos politikos priemonėms skiriamas tinkamas investicijas į visų kategorijų regionus. Jei asignavimas pertvarkai ir labiau išsivysčiusiems regionams yra mažesnis nei [25] % dabartinio investicijų lygio, valstybės narės pateiks objektyviais kriterijais pagrįstą pagrindimą.
40. Planus Komisija įvertins per keturis mėnesius nuo jų pateikimo ir juos patvirtins Taryba. Planų pakeitimus Komisija įvertins per tris mėnesius nuo iš dalies pakeisto plano pateikimo ir juos patvirtins Taryba. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali pasiūlyti valstybei narei iš dalies pakeisti esamas priemones arba nustatyti naujas priemones.
41. Valstybės narės gali įsteigti valdymo institucijas regionų lygmeniu, užtikrindamos tiesioginį regionų institucijų dalyvavimą planų valdyme ir įgyvendinime. Regionų valdymo institucijos su Komisija gali bendrauti tiesiogiai. Jei valstybė narė nustato daugiau nei vieną valdymo instituciją, ji paskiria koordinavimo funkciją, kad būtų užtikrintas darnus plano įgyvendinimas. Siekdamos užtikrinti tęstinumą ir ekonominį efektyvumą, valstybės narės kiek įmanoma turėtų remtis esamomis valdymo struktūromis ir institucijomis.

42. Mokėjimai bus atliekami remiantis atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių arba atitinkamų rezultatų pasiekimu. Auditas bus atliekamas taikant vieno bendro audito principą.
43. Lankstumo sumą, kuri atitinka [25] % sumos, skirtos valstybėms narėms pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, programavimui bus galima naudoti taip:
- i) 5 % neatidėliotiniams ir konkretiems poreikiams tenkinti reaguojant į krizinę situaciją iki laikotarpio vidurio peržiūros. Visos likusios sumos bus programuojamos atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą atsižvelgiant į kintančius poreikius;
  - ii) [15] % po laikotarpio vidurio peržiūros siekiant atsižvelgti į kintančius poreikius;
  - iii) 5 % neatidėliotiniams ir konkretiems poreikiams tenkinti reaguojant į krizinę situaciją po laikotarpio vidurio peržiūros nuo 2031 m. Visas likusias sumas bus galima programuoti pagal planą po 2033 m. birželio mėn.

Nustatant lankstumo sumą nebus atsižvelgiama į finansinį įnašą į INTERREG ir rezervuotos paramos priemonės žemės ūkiui.

44. Valstybė narė gali panaudoti iki [2/3] laikotarpio vidurio peržiūrai skirtos sumos BŽŪP intervencinėms priemonėms arba kaimo vietovėms skirtoms priemonėms finansuoti nuo 2028 m. sausio 1 d.

45. Krizės atveju valstybės narės gali prašyti iš dalies pakeisti savo nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, kad galėtų reaguoti į krizę. Savo prašymuose iš dalies pakeisti planus valstybės narės turėtų nustatyti perprogramavimo poreikius, kai įmanoma, pagal savo nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, kad būtų atsižvelgiama į krizės poveikį esamoms priemonėms.

Gaivalinių nelaimių ir sveikatos krizių, kurios viršija ES solidarumo veiksmų ribas, atveju valstybės narės taip pat gali prašyti paramos ES solidarumo veiksmų lėšomis pagal ES priemonę, jei turima lėšų. Bet kuri pagal ES priemonę gauta suma turėtų būti papildyta bent lygiaverte suma iš nacionalinės ir regioninės partnerystės plano lankstumo sumos krizėms, jei turima lėšų.

Gaivalinių nelaimių ir sveikatos krizių, kurios neviršija ES solidarumo veiksmų ribų, ir visų kitų krizių, įskaitant krizinių situacijų išmokas ūkininkams ir krizes vidaus reikalų srityje, atveju valstybės narės gali programuoti savo lankstumo sumą taip, kad būtų atsižvelgta į krizių poveikį. Žemės ūkio rinkų stabilizavimo tikslais finansinė parama bus teikiama pagal ES priemonės vienybės saugos tinklo veiksmus. Krizių vidaus reikalų srityje atveju valstybės narės taip pat gali gauti finansinę paramą pagal ES priemonės vidaus reikalų veiksmus.

Valstybės narės pateiks tik vieną prašymą iš dalies pakeisti planą, kuriame apibendrinami finansavimo poreikiai iš visų šaltinių, įskaitant rezervą naujiems iššūkiams ir prioritetams, jei turima lėšų, o Komisija priims vieną finansavimo sprendimą, susijusį su šiuo prašymu iš dalies pakeisti planą.

46. [Jei fondas bus patvirtintas po [2028 m. sausio 1 d.], turėtų būti imtasi tinkamų priemonių siekiant užtikrinti pajamų paramą ūkininkams 2028 m.]

Socialinis klimato fondas

47. Socialiniai klimato planai pagal Socialinį klimato fondą [bus] ARBA [gali būti] nuo 2028 m. integruojami kaip nacionalinės ir regioninės partnerystės planų atskiri skyriai. [Valstybės narės gali perkelti sumas iš savo 2026 m. ir 2027 m. asignavimų pagal Socialinį klimato fondą į savo nacionalinės ir regioninės partnerystės planą.]

[„Europos katalizatorius“

48. Valstybės narės galės pasinaudoti [134 000] mln. EUR paskolos paramos suma, kuri bus administruojama kaip jų nacionalinės ir regioninės partnerystės planų dalis. Prašymas suteikti paskolos paramą bus susietas su papildomomis reformomis, investicijomis ir kitomis intervencinėmis priemonėmis. Prašymas suteikti paskolos paramą bus pateiktas ne vėliau kaip [2028 m. sausio 31 d.]
49. Paskolos parama bus paskirstoma remiantis vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principais. Paskolos paramos trims didžiausiems gavėjams dalis neviršys [60] % visos paramai skirtos sumos.]

ES priemonė

50. Tam, kad būtų padidintas lankstumas ir ES biudžetą būtų galima veiksmingiau panaudoti reaguojant į nenumatytas krizes, taip pat finansuoti intervencinės priemonės, kuriomis papildomi ir sustiprinami nacionalinės ir regioninės partnerystės planai, bus sukurta ES priemonė. ES priemonę, įgyvendinamą taikant pasidalijamąjį, tiesioginį arba netiesioginį valdymą, sudarys:
- i) [49 680] mln. EUR – Sąjungos veiksams, įskaitant vienybės saugos tinklą, kuriuo reaguojama į rinkos sutrikimus ir stabilizuojamos žemės ūkio rinkos [ir gaivalinių nelaimių poveikis ūkininkams ir žvejams]; veiksams, susijusiems su migracija, sienų valdymu ir vidaus saugumu; aplinkos, gamtos ir klimato srities veiksams, solidarumo veiksams gaivalinių nelaimių atveju ir kitiems Sąjungos veiksams. Bent [14 928] mln. EUR bus skirta solidarumo veiksams, [5 598] mln. EUR – vienybės saugos tinklui ir [18 762] mln. EUR – vidaus reikalų veiksams.
  - ii) [6 391] mln. EUR [rezervui naujiems iššūkiams ir prioritetams] arba [krizės] rezervui.

51. Nepanaudotos lėšos, susijusios su vienybės saugos tinklu, solidarumo veiksmais gaivalinių nelaimių atveju ir rezervu, bus perkeltos į kitus metus ir gali būti panaudotos iki 2034 m.

Biudžetiniai įsipareigojimai

52. Kiekvieno nacionalinės ir regioninės partnerystės plano biudžetiniai įsipareigojimai (einamosiomis kainomis) bus vykdomi metinėmis dalimis tokia tvarka:

- i) 2028 m. – [15,8] %,
- ii) 2029 m. – [15,5] %,
- iii) 2030 m. – [15,1] %,
- iv) 2031 m. – [14,8] %,
- v) 2032 m. – [14,4] %,
- vi) 2033 m. – [12,8] %,
- vii) 2034 m. – [11,7] %.

Regionų kategorijos

53. Rengiant nacionalinės ir regioninės partnerystės planus, NUTS 2 lygio regionai klasifikuojami remiantis kiekvieno regiono perkamosios galios standartais (PGS), apskaičiuotais naudojant 2021–2023 m. laikotarpio Sąjungos duomenis:

- i) mažiau išsivystę regionai, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis nei 75 % ES 27 vidutinio BVP vienam gyventojui;
- ii) pertvarkos regionai, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–100 % ES 27 vidutinio BVP vienam gyventojui;
- iii) labiau išsivystę regionai, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis nei 100 % ES 27 vidutinio BVP vienam gyventojui.

Parama pagal bendrą žemės ūkio politiką

54. Ūkininkams iš Sąjungos biudžeto toliau bus teikiama parama pajamoms ir tvariam ūkininkavimui bei maisto produktų gamybai (kaip bendros žemės ūkio politikos dalis), įgyvendinant Sutartyse nustatytus tikslus, be kita ko, užtikrinant deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį.
55. Kad bendra žemės ūkio politika ir toliau išliktų reikšminga Europos žemės ūkio sektoriuje, BŽŪP reglamente bus nustatytos tam tikros specialios bendros žemės ūkio politikos nuostatos. BŽŪP reglamentu bus užtikrinta pajėgi ir integruota bendra žemės ūkio politika, grindžiama nacionalinės ir regioninės partnerystės planais.
56. Su plotu susijusios pajamų paramos bendros žemės ūkio politikos intervencinėms priemonėms planuojama vidutinė pagalba už hektarą dabartinėmis kainomis kiekvienai valstybei narei bus ne mažesnė kaip [130] EUR ir ne didesnė kaip [240] EUR.
57. [Bendros metinės su plotu susijusios pajamų paramos mažėjanti skalė bus nustatyta taip:
- i) [20 000]–[50 000] EUR dydžio su plotu susijusių pajamų metinė suma bus mažinama [25] %;
  - ii) [50 000]–[75 000] EUR dydžio su plotu susijusių pajamų metinė suma bus mažinama [50] %;
  - iii) Didesnių nei [75 000] EUR dydžio su plotu susijusių pajamų metinė suma bus mažinama [75] %.]

58. Savanorišku pagrindu] bus nustatoma [100 000] EUR bendros metinės su plotu susijusios pajamų paramos viršutinė riba dideliems naudos gavėjams.
59. Suma, gaunama pritaikius proporcingą išmokų mažinimą ir išmokų ribojimą, ir toliau sudarys dalį sumos, kurią galima skirti bendros žemės ūkio politikos pajamų paramai.

Horizontaliosios sąlygos

60. Bus nustatytos horizontaliosios sąlygos, siekiant užtikrinti pagarbą teisei valstybei ir Pagrindinių teisių chartijos laikymąsi, visapusiškai laikantis objektyvumo, nediskriminavimo ir vienodo požiūrio valstybių narių atžvilgiu principų. Valstybės narės nustatys ir toliau taikys veiksmingus mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad jų planais remiamos priemonės atitiktų atitinkamas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostatas ir kad įgyvendinant fondą būtų laikomasi teisinės valstybės principų. Įgyvendinant horizontaliąsias sąlygas prireikus dalyvaus Taryba.

Asignavimų skyrimo nacionalinės ir regioninės partnerystės planams metodika

61. Finansiniai asignavimai valstybėms narėms pagal nacionalinės ir regioninės partnerystės planus bus nustatomi naudojant bendrąjį raktą ir vidaus reikalų raktą, pridėjus atitinkamo laikotarpio įnašą iš Socialinio klimato fondo asignavimo. Savo pradinio plano arba bet kurio prašymo iš dalies pakeisti planą pateikimo metu valstybės narės gali prašyti savanoriškai perskirstyti iki [5] % sumų pagal vidaus reikalų raktą priemonėms pagal bendrojo paskirstymo raktą, išskyrus BŽŪP ir BŽP rezervuotas sumas.

62. Bendrasis raktas kiekvienai valstybei narei bus nustatomas taip:

- i) viso ES gyventojų skaičiaus valstybės narės dalies vidurkis (2024 m.) ir viso ES gyventojų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis kaimo vietovėse, skaičiaus valstybės narės dalis (2024 m.);
- ii) vidurkis bus padaugintas iš atvirkštinio santykinio BNP vienam gyventojui kiekvienoje valstybėje narėje, palyginti su ES vidurkiu, vertės, pakeltos kvadratu, išreikštos PGS (2023 m.), įtraukus šias korekcijas:
  - a) apskaičiuojamas visų NUTS 3 lygio regionų, kurių BVP vienam gyventojui, išreikštas PGS (2021–2023 m.), yra mažesnis nei 75 % ES vidurkio, regioninės gerovės atotrūkis. Regionų santykinio BVP vienam gyventojui ir 75 % ES vidurkio skirtumas bus agreguojamas pagal regiono gyventojų skaičių (2022 m.) ir padalinamas iš viso valstybės narės gyventojų skaičiaus (2022 m.).
  - b) Žemės ūkio gerovės atotrūkis apskaičiuojamas atsižvelgiant į skirtumą tarp tiesioginių išmokų (2027 m lygis) už potencialiai reikalavimus atitinkantį hektarą (2022 m.) ir kiekvienos valstybės narės 90 % ES vidurkio. Jis bus padaugintas iš potencialiai reikalavimus atitinkančių hektarų valstybėje narėje skaičiaus (2022 m.) ir išreikštas santykinai su valstybės narės tiesioginėmis išmokomis (2027 m. lygis).

Pirmiau nustatytas pradinis raktas bus normalizuotas iki 100 %. Viršutinė riba ir saugumo tinklas, normalizuoti iki 100 %, bus taikomi pakartotinai tol, kol nė vienos valstybės narės asignavimų dalis nebus mažesnė nei 80 % arba didesnė nei 105 % jos 2021–2027 m. atitinkamų pasidalijamojo valdymo būdu iš anksto paskirstytų lėšų asignavimo dalies. Be pradinio rakto, valstybėms narėms, gaunančioms Sanglaudos fondo paramą pagal 2021–2027 m. DFP, bus skirta papildoma 5 203 mln. EUR suma, kuri bus paskirstyta atsižvelgiant į jų santykinį atitolimą nuo 94 % jų 2021–2027 m. asignavimų, nustatant viršutinę ribą – 1 500 mln. EUR kiekvienai valstybei narei. Ši papildoma suma bus skirta priemonėms, neįtrauktoms į BŽŪP ir BŽP rezervuotas sumas, finansuoti.

63. Vidaus reikalų raktas bus nustatytas taip:

- i) 45 % sienų valdymui: visų ES jūrų sienų ir ES išorės sausumos sienų su žemyninės Europos kaimyninėmis valstybėmis, kurios nėra ES valstybės, Šengeno valstybėmis ir ELPA valstybėmis 90 % valstybės narės dalis, ir visų ES vienodų vizų, kurias prašoma išduoti trumpalaikiam buvimui, 10 % valstybės narės dalis (2024 m.). Valstybėms narėms, turinčioms tiesioginę išorės sieną su Rusija ar Baltarusija, bus taikomas 1,25 dydžio koeficientas tų konkrečių sienų, priklausančių išorės sienoms, atžvilgiu.
- ii) 35 % migracijai, integracijai ir prieglobsčiui, remiantis valstybės narės dalies, palyginti su bendru prieglobsčio prašytojų skaičiumi ES, vidurkiu (2022–2024 m.), valstybių narių dalimi, palyginti su bendru pirmosios instancijos teigiamų sprendimų dėl prieglobsčio prašymų skaičiumi ES (2022–2024 m.), valstybės narės dalimi, palyginti su bendru asmenų iš ES nepriklausančių šalių, kuriems suteikta laikinoji apsauga ES, skaičiumi (2022–2024 m.) ir valstybės narės dalimi, palyginti su bendru trečiųjų šalių piliečių, grąžintų pagal nurodymą išvykti, skaičiumi (2022–2024 m.).
- iii) 20 % vidaus saugumui, normalizavus 40 % valstybės narės dalį, palyginti su ES gyventojų skaičiumi (2024 m.); 45 % valstybės narės atvirkštinių BNP vienam gyventojui, išreikštų PGS (2023 m.), palyginti su ES vidurkiu, ir 15 % valstybės narės ES ploto dalies.

64. Iki [400] mln. EUR suma specialiai tranzito programai bus skirta pagal Lietuvos integruoto sienų valdymo planą ir bendrai vizų politikai.

65. Valstybės narės mažiau išsivysčiusiems regionams skirs minimalią sumą, kuri bus nustatyta padauginus mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvenančių gyventojų skaičių (2021–2023 m.), išreikštą valstybės narės bendro gyventojų skaičiaus dalimi (2021–2023 m.), iš anksto paskirtam nacionalinės ir regioninės partnerystės planų finansiniam paketui, neįskaitant minimalių sumų, skirtų bendros žemės ūkio politikos ir bendros žuvininkystės politikos intervencinėms priemonėms.

Koeficientas 1,16 bus taikomas, jei valstybės narės BNP vienam gyventojui, išreikštas PGS (2021–2023 m.), yra mažesnis nei 75 % ES vidurkio.

Visų valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams bus taikoma viršutinė riba ir saugumo tinklas, mažiau išsivysčiusiems regionams skiriama suma nebus mažesnė nei 90 % arba didesnė nei 112,5 % naujausių 2021–2027 m. patvirtintų asignavimų (2025 m. birželio mėn.) mažiau išsivysčiusiems regionams.

66. Minimalios bendros žemės ūkio politikos intervencinių priemonių sumos kiekvienai valstybei narei bus grindžiamos 2027 m. asignavimais bendrai žemės ūkio politikai. Minimalios bendros žuvininkystės politikos intervencinių priemonių sumos bus grindžiamos 2021–2027 m. laikotarpio asignavimais iš Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo.

Asignavimų skyrimo INTERREG metodika

67. INTERREG atveju asignavimai valstybėms narėms bus nustatomi taip:

- i) 45,8 %, remiantis visų NUTS 3 lygio pasienio regionų ir kitų NUTS 3 lygio regionų, kurių bent pusė gyventojų gyvena [25] kilometrų atstumu nuo sienos, bendru gyventojų skaičiumi (2021 m.);
- ii) 30,5 %, remiantis gyventojų, gyvenančių [25] kilometrų atstumu nuo sienos, skaičiumi (2021 m.);
- iii) 20 %, remiantis bendru gyventojų skaičiumi (2022–2024 m.);
- iv) taikant 3,7 % svorinį daugiklį, remiantis atokiausių regionų gyventojų skaičiumi (2022–2024 m.).

68. Tarptautinio bendradarbiavimo dalis atitinka a ir b kriterijų daugiklių sumą. Tarptautinio bendradarbiavimo dalis atitinka c kriterijaus svorinį daugiklį. Atokiausių regionų bendradarbiavimo dalis atitinka d kriterijaus svorinį daugiklį.

Išankstinis finansavimas ir bendras finansavimas

69. Komisija išmokės išankstinį finansavimą, remdamasi nacionalinės ir regioninės partnerystės planams skirta parama. Išankstinis finansavimas bus išmokėtas taip:

- i) 2028 m.: [4] %, [išmokama tik tuo atveju, jei įgyvendinimo sprendimus Taryba priima ne vėliau kaip 2028 m. lapkričio 30 d.] ARBA [jei 2028 m. lapkričio 30 d. Taryba nebus priėmusi įgyvendinimo sprendimų, šis išankstinis finansavimas bus pridėtas prie 2029 m. ir 2030 m. sumos.]
- ii) 2029 m.: [3] %
- iii) 2030 m.: [3] %

atokiausių regionų ir INTERREG atveju išankstinis finansavimas bus išmokėtas taip:

- iv) 2028 m.: [4] %
- v) 2029 m.: [4] %
- vi) 2030 m.: [4] %

[arba visa suma INTERREG plano skyriaus patvirtinimo metais.]

70. Sąjungos bendro finansavimo norma nacionalinės ir regioninės partnerystės planams nebus didesnė nei:

- i) [85] % mažiau išsivysčiusiems ir atokiausiems regionams;
- ii) 60 % pertvarką vykdančioms regionams;
- iii) 40 % labiau išsivysčiusiems regionams.

Jei įgyvendinimo masto tam tikroje regionų kategorijoje nustatyti neįmanoma, Sąjungos bendro finansavimo norma bus apskaičiuojama naudojant regionams taikytinų įnašų normų svertinį vidurkį pagal gyventojų skaičių.

[Valstybės narės, kurias sudaro vienas regionas, kurio kategorija pasikeitė, palyginti su 2021–2027 m. DFP, ir kuris iš pertvarką vykdančio regiono tapo labiau išsivysčiusiu regionu, gali pasirinkti taikyti 60 % Sąjungos bendro finansavimo normą.]

71. INTERREG atveju Sąjungos bendro finansavimo norma nebus didesnė nei [80] %. Atokiausiems regionams ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui prie išorės sienų taikoma bendro finansavimo norma nebus didesnė nei [85] %.

72. Su bendra žemės ūkio politika susijusių intervencinių priemonių atveju Sąjungos bendro finansavimo norma nebus didesnė nei:

- i) [100] % šioms priemonėms: proporcingai mažinamai su plotu susijusiai pajamų paramai, susietajai pajamų paramai, specialiosioms išmokoms už medvilnę ir paramai smulkiesiems ūkininkams. Šios intervencinės priemonės negali būti finansuojamos nesilaikant minimalios sumos bendrai žemės ūkio politikai;
- ii) [100] % specialiai tiekimo tvarkai ir priemonėms, kuriomis padedama atokiausių regionų vietos žemės ūkio produktų gamintojams ir kurias atitinkama valstybė narė turi finansuoti iš savo finansinių asignavimų, numatytų pagal bendrąjį raktą;
- iii) [85] % kitoms intervencinėms priemonėms atokiausiuose regionuose;
- iv) [70] % kitoms žemės ūkio priemonėms;
- v) [70] % ES mokykloms skirtos programos intervencinėms priemonėms;
- vi) [70] % sektoriams, kuriems taikomas bendras rinkų organizavimas.

Bendros žemės ūkio politikos intervencinėms priemonėms, susijusioms su LEADER, parama dalijimuisi žiniomis, teritoriniam ir vietos bendradarbiavimui, intervencinėms priemonėms atokiausiuose regionuose ir mažosiose Egėjo jūros salose, taip pat finansavimui ne iš minimalios finansiškai atskirtos paramos žemės ūkiui, bus taikomos pirmiau nurodytos standartinės Sąjungos bendro finansavimo normos.

Bendros žemės ūkio politikos intervencinių priemonių atveju didžiausia paramos norma bus:

- i) [75] % ūkininkams ir miško turėtojams skirtoms investicijoms, išskyrus tikslines investicijas, skirtas jauniems ūkininkams (tokiu atveju ji bus [85] %), ir negamybines žaliąsias investicijas (tokiu atveju ji bus [100] %);
- ii) [75] % sektorinėms intervencinėms priemonėms, numatant valstybėms narėms galimybę intervencinių priemonių, susijusių su kartų kaita, moksliniais tyrimais ir inovacijomis, rizikos valdymu arba aplinka ir klimatu, ir gamintojų organizacijų, pirmą kartą įgyvendinančių veiklos programas, atveju padidinti ją iki [95] %; iki [100 %] intervencinėms priemonėms, kuriomis gamintojams kompensuojamos prarastos pajamos, arba intervencinėms priemonėms, susijusioms su produktų pašalinimu iš rinkos nemokamo paskirstymo tikslais, kuris neviršija 5 % gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos kiekio;
- iii) [70 %] rizikos valdymo priemonėms.

73. Bendros žuvininkystės politikos intervencinių priemonių atveju didžiausia paramos norma bus iki 100 %, o konkrečių kategorijų intervencinėms priemonėms gali būti taikomos diferencijuotos normos.

74. Pagal bendrą žuvininkystės politiką vykdomų intervencinių priemonių atveju Sąjungos bendras finansavimas, skirtas papildomoms išlaidoms atokiausiuose regionuose kompensuoti, bus [100 %].

75. Intervencinių priemonių vidaus reikalų srityje, susijusių su perkėlimu ir humanitariniu priėmimu, tarptautinės apsaugos prašytojų perkėlimu, veiklos išlaidomis, kurios turi būti padengiamos iš ETIAS pajamų, ir išlaidomis, susijusiomis su specialia tranzito programa, taip pat su finansiniais įnašais iš metinio solidarumo rezervo, atveju Sąjungos bendras finansavimas bus [100] %. Kitų intervencinių priemonių vidaus reikalų srityje Sąjungos bendro finansavimo bazinis lygis nebus didesnis nei [75] %.

Įsipareigojimų panaikinimo taisyklės

76. Išskyrus kai kurias BŽŪP intervencines priemones, Komisija automatiškai panaikins bet kurią nacionalinės ir regioninės partnerystės plano ir INTERREG plano skyriaus biudžetinio įsipareigojimo dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam finansavimui arba dėl kurios ne vėliau kaip [metų], einančių po biudžetinio įsipareigojimo metų, gruodžio 31 d. nebuvo pateikta mokėjimo paraiška.
77. [Visus įsipareigojimus, panaikintus dėl Chartijos ir teisinės valstybės horizontaliųjų sąlygų nesilaikymo vienus metus, biudžeto valdymo institucija gali vėl leisti naudoti pagal kitas Sąjungos priemones ar programas, įgyvendinamas taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą, visų pirma remiant Europos demokratiją, pilietinę visuomenę, Sąjungos vertybes ar kovą su korupcija.]

Parama turkų kilmės kipriečių bendruomenei

78. Pagal šią išlaidų kategoriją taip pat bus finansuojama parama turkų kilmės kipriečių bendruomenei. Orientacinis šiai programai skirtas finansinis paketas bus [389] mln. EUR.

Parama programai PEACE PLUS

79. Programai PEACE PLUS, pagal kurią teikiama parama siekiant taikos ir susitaikymo bei Šiaurės ir Pietų Airijos tolesnio tarpvalstybinio bendradarbiavimo, iš viso bus skiriama [X] mln. EUR suma.

Priemonės „NextGenerationEU“ lėšų gražinimas

80. Pagal šią išlaidų kategoriją bus finansuojamas lėšų, pasiskolintų kapitalo rinkose COVID-19 krizės padariniams šalinti (NGEU), gražinimas, apimantis pagrindinės sumos mokėjimą, palūkanų mokėjimus ir susijusias išlaidas. Lėšos bus pradėtos gražinti 2028 m. siekiant užtikrinti tolygų ir nuspėjamą įsipareigojimų mažėjimą iki 2058 m. gruodžio 31 d. 2028–2034 m. bendra suma bus [149 296] mln. EUR ir ji bus naudojama tik lėšų gražinimui, palūkanų mokėjimams ir susijusioms išlaidoms padengti. Viršijus išlaidas arba sumokėjus mažiau palūkanų mokėjimų ir susijusių išlaidų, atitinkamai sumažinama arba padidinama pagrindinės sumos mokėjimo suma, taip užtikrinant fiksuotą metinę NGEU finansavimo sumą.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

81. Siekiant remti bendrą atsakomybę už išorės sienų apsaugą ir kartu užtikrinti laisvą asmenų judėjimą Sąjungoje, vidaus reikalų srities veiksmus papildys sustiprintos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (FRONTEX) vykdomi veiksmai, kuriems skiriamas [8 576] mln. EUR asignavimas.

III. 2 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. KONKURENCINGUMAS, KLESTĖJIMAS IR SAUGUMAS

82. Konkurencingumas, klestėjimas ir saugumas – tai sritis, kurioje ES veiksmai turi reikšmingą pridėtinę vertę visoms valstybėms narėms visoje Sąjungoje. Šios išlaidų kategorijos iniciatyvomis turėtų būti prisidedama prie Europos konkurencingumo didinimo technologijų ir strateginiuose sektoriuose, pradant bendradarbiaujamaisiais moksliniais tyrimais ir baigiant inovacijų, pramonės ir infrastruktūros diegimo ir gamybos masto didinimu, remiant projektus ir bendroves, įskaitant MVI, ir sutelktines privačias, institucines bei nacionalines investicijas. Be to, pagal šią išlaidų kategoriją taip pat bus prisidedama prie civilinės saugos ir pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms bei reagavimo į jas, finansavimo įgūdžių, švietimo, solidarumo, kultūros, žiniasklaidos, demokratijos ir Europos vertybių srityje, taip pat prie bendrosios rinkos veikimo rėmimo.

83. Įsipareigojimų pagal šią išlaidų kategoriją lygis neviršys:

2 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. KONKURENCINGUMAS, KLESTĖJIMAS IR SAUGUMAS						
(mln. EUR, 2025 m. kainomis)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Europos konkurencingumo fondas

84. Bus įsteigtas Europos konkurencingumo fondas (toliau – EKF), siekiant didinti bendrą Europos konkurencingumą, visų pirma strateginiuose sektoriuose ir technologijų srityje visame investavimo kontinuumo, remiantis atviromis, konkurencinėmis ir sąžiningomis skyrimo procedūromis. EKF, kuris bus grindžiamas kompetencijos siekimu, užtikrins vienodas galimybes gauti finansavimą, stiprins verslo plėtojimą, bendradarbiavimą ir gebėjimų stiprinimą, kad visoje ES būtų išnaudotas inovacijų potencialas. Ypatingas dėmesys bus skiriamas MVI ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms visose valstybėse narėse.

85. Orientacinis EKF įgyvendinimui skirtas finansinis paketas 2028–2034 m. laikotarpiu bus [198 959] mln. EUR. Finansinis paketas preliminariai bus paskirstytas taip:
- i) [9 749] mln. EUR bendriesiems tikslams;
  - ii) [22 256] mln. EUR perėjimui prie švarios energijos ir pramonės dekarbonizavimui;
  - iii) [17 235] mln. EUR sveikatai, biotechnologijoms, žemės ūkiui ir bioekonomikai;
  - iv) [43 604] mln. EUR skaitmeninei lyderystei;
  - v) [106 115] mln. EUR atsparumui ir saugumui, gynybos pramonei ir kosmosui.
86. EKF, programa „Europos horizontas“ ir Inovacijų fondas kartu užtikrins darnią paramą Sąjungos konkurencingumui visame investavimo kontinuume. EKF gali remti bendriems Europos interesams svarbius projektus (BEISP) jeigu teikiamas nacionalinis bendras finansavimas[, ir tolesnius projektus, grindžiamus BEISP rezultatais, jeigu vykdomos didelės privačiosios investicijos].
87. EKF programa „InvestEU“ bus horizontalioji Sąjungos vidaus politikos įgyvendinimo priemonė, skirta rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemoms spręsti teikiant biudžeto garantijas ir finansines priemones. Šią priemonę partneriai įgyvendins naudodamiesi atvira struktūra, remdamiesi visų įgyvendinančiųjų partnerių, įskaitant nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus, ekspertinėmis žiniomis, kartu pripažįstant ypatingą Europos investicijų banko (EIB) grupės vaidmenį – bent [50] % minimalios ES garantijos pagal ES skyrių bus suteikta EIB grupei ir bent [25] % bus suteikta kitiems įgyvendinantiesiems partneriams. Ši priemonė gali būti naudojama paramai pagal kitas Sąjungos programas teikti, laikantis tose programose nustatytų tikslų. Maksimali biudžeto garantijos suma pagal EKF programos „InvestEU“ ES skyrių bus [70 000] mln. EUR (einamosiomis kainomis). Minimali Sąjungos paramos iš EKF, teikiamos pagal EKF programą „InvestEU“, suma bus [17 000] mln. EUR (einamosiomis kainomis). Pagal politikos linijas skiriamų įnašų, kuriais naudojantis bus didinama minimali Sąjungos paramos iš EKF, teikiamos pagal EKF programą „InvestEU“, suma sudarys ne mažiau kaip 5 % jų bendrų asignavimų.

88. Nuo 2028 m. sausio 1 d. i) iš finansinių priemonių, finansuojamų pagal šį EKF reglamentą ir iki EKF programos „InvestEU“ taikytas priemonės, gautinos pajamos, gražintos bei susigražintinos sumos ir ii) biudžeto garantijų, nustatytų vykdant vidaus politiką iki 2027 m. pabaigos, perteklius bus naudojami Sąjungos paramai pagal EKF programą „InvestEU“ teikti.
89. Labai svarbu, kad Europos finansavimas prisidėtų prie Sąjungoje sukurtų strateginių technologijų diegimo. Šiuo atžvilgiu skyrimo procedūrose gali būti nustatytos tinkamumo sąlygos, kad būtų užtikrintas Sąjungos konkurencingumas, įskaitant Sąjungos ekonominių interesų apsaugą ir autonomiją, kai būtina ir tinkama, taikant lengvatines sąlygas, kaip antai apribojimai arba paskatos Sąjungos subjektams, kartu apribojant bendrosios rinkos iškraipymą.
90. [Išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais EKF apims galimybę greičiau suteikti paramą imperatyvaus viešojo intereso projektams arba projektams, kurių laiko terminai itin svarbūs, kurie kitu atveju negalėtų būti veiksmingai įgyvendinti pagal įprastas taisykles ir kuriems bus taikomos tam tikros papildomos nuostatos, išimtys ir nuo taikytinos teisės nukrypti leidžiančios nuostatos skyrimo procedūros metu arba įgyvendinant remiamą veiklą.]

EKF remis tvirtą Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę, kad būtų užtikrintas Sąjungos gebėjimas reaguoti į kylančius saugumo iššūkius[, be kita ko, remiant Ukrainos gynybos technologinę ir pramoninę bazę].

Programa „Europos horizontas“

91. Programa „Europos horizontas“ glaudžiai susiejama su Europos konkurencingumo fondu – moksliniai tyrimai ir inovacijos tampa vienu iš svarbiausių Sąjungos ekonomikos ir investicijų strategijos elementų. Parama moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms pagal visus programos „Europos horizontas“ ramsčius bus grindžiama kompetencija. Tuo pat metu reikia toliau spręsti dalyvavimo atotrūkio ir atotrūkio inovacijų srityje problemas. Šiuo tikslu pagal programą „Europos horizontas“, vadovaujantis kompetencijos principu, bus stiprinami mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumai dalyvavimą plečiančiose ir pereinamojo laikotarpio šalyse naudojantis IV ramsčiu (Europos mokslinių tyrimų erdvė).

92. Nuo 2030 m. pajėgumų stiprinimo priemonėmis gali naudotis tik tos dalyvavimą plečiančios ir pereinamojo laikotarpio šalys, kurios paskutiniaisiais metais, apie kuriuos turima duomenų, padidino savo nominalias viešųjų investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą, kurios apima viešąsias investicijas į mokslinius tyrimus ir plėtrą saugumo ir gynybos srityje, išlaidas, palyginti su ankstesniais metais.
93. Pereinamojo laikotarpio šalys taip pat galės naudotis IV ramsčio pajėgumų stiprinimo priemonėmis taikant diferencijuotą tvarką, palyginti su dalyvavimą plečiančiomis šalimis, pavyzdžiui, mažesnes ES finansavimo normas.
94. Orientacinis programai „Europos horizontas“ skirtas finansinis paketas 2028–2034 m. laikotarpiu bus [148 579] mln. EUR, iš kurių:
- i) [37 420] mln. EUR pažangiam mokslui;
  - ii) [64 145] mln. EUR konkurencingumui ir visuomenei;
  - iii) [32 929] mln. EUR inovacijoms;
  - iv) [13 807] mln. EUR Europos mokslinių tyrimų erdvei, iš kurių [4 573] mln. EUR dalyvavimo plėtimui.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė

95. Europos infrastruktūros tinklų priemone siekiama paspartinti investicijas transeuropinių transporto ir energetikos tinklų srityje ir pritraukti finansavimą tiek iš viešojo, tiek iš privačiojo sektorių, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam bendradarbiavimui atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje.
96. Orientacinis Europos infrastruktūros tinklų priemonės įgyvendinimui skirtas finansinis paketas 2028–2034 m. laikotarpiu bus [69 309] mln. EUR, iš kurių:
- i) [43 889] mln. EUR transportui ir kariniam mobilumui[, iš kurių [15 110] EUR kariniam mobilumui];
  - ii) [25 420] mln. EUR energetikai.

97. Maksimalus Sąjungos bendras finansavimas turėtų būti:
- i) [50] % tyrimams, reikalingiems rengiantis įgyvendinti projektą;
  - ii) [50] % su transporto sektoriumi susijusiems darbams, šį dydį padidinant iki [75] % valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui yra mažesnis nei 90 % ES vidurkio;
  - iii) [50] % su energetikos sektoriumi susijusiems darbams;
  - iv) [75] % veiksmams energetikos sektoriuje, kuriais prisidedama prie bendro intereso projektų plėtojimo;
  - v) [60] % darbams transporto ir energetikos sektoriuose, kurie yra vykdomi atokiausiuose regionuose.

Civilinė sauga ir pasirengimas ekstremaliosioms sveikatos situacijoms bei reagavimas į jas

98. Naujasis Sąjungos civilinės saugos mechanizmas ir Sąjungos parama ekstremaliosioms sveikatos situacijoms pasirengti ir į jas reaguoti bus naudojama visų rūšių gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių, įskaitant tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai, kurios gali kilti Sąjungoje ar už jos ribų, prevencijai, pasirengimui joms ir reagavimui į jas remti. Orientacinis šiai programai skirtas finansinis paketas bus [9 073] mln. EUR.

Švietimas, kultūra, demokratija ir Europos vertybės

99. Pagal programą „Erasmus+“ bus remiamas aukštos kokybės švietimas ir mokymas ir teikiamos mokymosi bei mobilumo galimybės jaunimui, praktiką atliekantiems asmenims, studentams bei mokytojams. Pagal programą „Erasmus+“ taip pat bus remiamas jaunimo dalyvavimas solidarumo veikloje ir bendradarbiavimas sporto srityje. Orientacinis šiai programai skirtas finansinis paketas bus [34 713] mln. EUR ir jame bus numatyti orientaciniai asignavimai 1) švietimui ir mokymui, 2) jaunimui ir 3) sportui.
100. Pagal programą „AgoraEU“ bus sutelkiama parama demokratijai, kultūrai, žiniasklaidai ir pilietinei visuomenei. Orientacinis šiai programai skirtas finansinis paketas bus [7 295] mln. EUR ir jame bus numatyti orientaciniai asignavimai 1) kultūrai, 2) žiniasklaidai ir 3) demokratijai, piliečiams, lygybei, teisėms, vertybėms.

Euratomo moksliniai tyrimai ir branduolinė sauga

101. Pagal šią išlaidų kategoriją bus toliau remiama Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programa, numatant [8 350] mln. EUR orientacinį finansinį paketą, iš kurio [4 941] mln. EUR bus skirta ITER projektui.
102. Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje ir branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo priemonei bus skirtas orientacinis [818] mln. EUR finansinis paketas. Bus toliau teikiama parama Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje eksploatavimo nutraukimui, skiriant orientacinį [604] mln. EUR finansinį paketą ir taikant didžiausią Sąjungos bendro finansavimo normą, lygią [86] %.

Kitos programos

103. Pagal šią išlaidų kategoriją taip pat bus teikiamas finansavimas Teisingumo programai, kurios orientacinis finansinis paketas yra [679] mln. EUR, programai „Pericles V“, kurios orientacinis finansinis paketas yra [7] mln. EUR, ir Bendrosios rinkos ir muitinės programai, apimančiai bendrosios rinkos veikimą, muitų sąjungą, mokesčius ir kovą su sukčiavimu, kurios orientacinis finansinis paketas yra [5 312] mln. EUR.

IV. 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. GLOBALI EUROPA

104. Pagal šią išlaidų kategoriją finansuojami Sąjungos išorės veiksmai, visų pirma tarptautinės partnerystės, įskaitant vystomąjį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą, taip pat pagalbą šalims kandidatėms ir potencialioms kandidatėms, besirengiančioms stoti į Sąjungą. Išorės veiksmų finansavimas bus paprastesnis, tikslingesnis ir lankstesnis, kartu išsaugant ES paramos nuspėjamumą. Juo bus puoselėjamos ir propaguojamos Sąjungos vertybės ir strateginiai interesai, kartu skatinant abipusiškai naudingas partnerystes. Juo bus užtikrintas tinkamas Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant darnaus vystymosi tikslus ir Paryžiaus klimato susitarimą, įgyvendinimas, taip pat migracijos išorės aspektų valdymas ir tolesnė tvirta parama Ukrainai.

105. Įsipareigojimų pagal šią išlaidų kategoriją lygis neviršys:

3 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. GLOBALI EUROPA						
(mln. EUR, 2025 m. kainomis)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Priemonė „Globali Europa“

106. Priemonė „Globali Europa“ bus naudojama įvairiose Sąjungos politikos srityse, įskaitant paramą šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms joms rengiantis būsimai narystei Sąjungoje, taip pat vykdant veiksmus, susijusius su kaimynystės politika, tarptautinėmis partnerystėmis, įskaitant vystomąjį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą, paramą Ukrainai ir kitų Sąjungos politikos sričių išorės aspektus. Priemonė sudarys sąlygas Sąjungai, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, visapusiškai reaguoti į neteisėtą migraciją ir priverstinį perkėlimą tokiu būdu, kuris dera su visuotiniu požiūriu į migraciją ir papildo Sąjungos migracijos politikos vidaus aspektą. Teikti paramą pagal priemonę padės įvairūs įrankiai, užtikrinant sinergiją su Europos konkurencingumo fondu ir suderinamumą su strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimu.
107. Priemonė „Globali Europa“ visų pirma bus įgyvendinama vykdant geografinius programuojamus veiksmus, kuriuos, kai aktualu, papildys neprogramuojami veiksmai. Neprogramuojami veiksmai apims humanitarinės pagalbos veiksmus pagal Humanitarinės pagalbos reglamentą, makrofinansinę pagalbą, veiksmus, kuriais tenkinami su krizėmis, taika ir užsienio politika susiję poreikiai, didinamas atsparumas ir konkurencingumas.

108. Priemonei „Globali Europa“ bus skirtas orientacinis [169 542] mln. EUR finansinis paketas. Finansinis paketas preliminariai bus paskirstytas taip:

- i) [36 542] mln. EUR plėtrai ir Europos ramsčiui;
- ii) [36 341] mln. EUR Artimųjų Rytų, Šiaurės Afrikos ir Persijos įlankos ramsčiui;
- iii) [51 234] mln. EUR Užsachario Afrikos ramsčiui;
- iv) [14 431] mln. EUR Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono ramsčiui;
- v) [7 740] mln. EUR Šiaurės ir Pietų Amerikos ir Karibų jūros regiono ramsčiui;
- vi) [10 722] mln. EUR pasauliniam ramsčiui;
- vii) [12 532] mln. EUR rezervui naujiems iššūkiams ir prioritetams.

Ne mažiau kaip 90 % išlaidų pagal šią priemonę turėtų atitikti oficialios paramos vystymuisi kriterijus, įskaitant susijusius su mažiausiai išsivysčiusiomis šalimis. Paramos Ukrainai išlaidos neturėtų būti įtrauktos į šį tikslą.

Iš viso šios priemonės orientacinio finansinio paketo humanitarinei pagalbai turėtų būti skirta orientacinė [25 000] EUR suma (einamosiomis kainomis).

Iš viso šios priemonės orientacinio finansinio paketo orientacinė [10] % suma turėtų būti skirta veiksams, kuriais remiamas migracijos išorės aspektas, įskaitant pagrindines priežastis.

109. Taryba atliks esminį vaidmenį planuojant ir įgyvendinant priemonę, be kita ko, užtikrindama *ex ante* strateginį ir politinį vadovavimą, sutelkdama pagalbą naujiems uždaviniams bei prioritetams ir stebėdama įgyvendinimą bei veiklos rezultatus.

110. Priemonė turėtų sudaryti sąlygas suteikti iki [95 000] mln. EUR (einamosiomis kainomis) maksimalią paramą biudžeto garantijomis, Euratomo paskolomis, makrofinansinės paramos formos paskolomis ir politika grindžiamomis paskolomis, visų pirma šalims partnerėms, įgyvendinančioms veiklos rezultatais grindžiamus planus. [Galimybė teikti politika grindžiamas paskolas bus suteikta įgyvendinimo aktais]. Orientacinė [19 000] mlrd. EUR (einamosiomis kainomis) suma bus skirta EIB.
111. Nepanaudoti šios priemonės įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai bus automatiškai perkelti į kitus finansinius metus.
112. Bet kuri tam tikram veiksmui skirta biudžetinio įsipareigojimo dalis, kuri iki [penktųjų] metų, einančių po to biudžetinio įsipareigojimo metų, gruodžio 31 d. nebuvo panaudota išankstiniam finansavimui arba tarpiniams mokėjimams, arba dėl kurios nebuvo pateikta patvirtinta išlaidų suvestinė arba mokėjimo prašymas, bus panaikinta.

Parama Ukrainai

113. Sąjunga toliau teiks finansinę paramą Ukrainai, skirtą jos stojimo procesui ir atstatymui ilgesniu laikotarpiu. 2028–2034 m. laikotarpiu Ukrainai bus suteikta iki [88 869] mln. EUR paramos šiomis formomis:
- i) biudžeto garantijų ir paramos atidėjiniai, išskyrus iš Ukrainos rezervo finansuojamas paskolas viršijant DFP viršutinės ribas, kurių metinė viršutinė riba yra [13 500] mln. EUR;
  - ii) manevringumo marža garantuota paskolos parama.

Sąjunga gali teikti paramą Ukrainai biudžeto garantijos iki [42 658] mln. EUR forma. Mažiausia orientacinė [12 000] mln. EUR suma bus skirta EIB.

Be šių sumų, Sąjunga papildomai gali suteikti palūkanų išlaidų subsidiją, skirtą paramos Ukrainai paskolai.

114. Gali būti teikiama pirmenybė papildomam finansavimui Ukrainai pagal plėtros, Europos ir pasaulinius ramsčius ir iš rezervo naujiems iššūkiams ir prioritetams, kuris skiriamas paramai humanitarinės pagalbos ir kitos tinkamai tikslingai nukreiptos veiklos forma, kartu išlaikant paramos kitiems partneriams nuspėjamumą.

115. Taryba toliau aktyviai dalyvaus paramos Ukrainai valdyme.

Išorės veiksmai, kuriems netaikoma priemonė „Globali Europa“

116. Pagal šią išlaidų kategoriją taip pat bus finansuojami preliminarūs finansiniai asignavimai: [2 864] mln. EUR bendrai užsienio ir saugumo politikai, [1 132] mln. EUR tausios žvejybos partnerystės susitarimams ir regioninei žuvininkystės valdymo organizacijai ir [887] mln. EUR užjūrio šalims ir teritorijoms, įskaitant Grenlandiją.

Europos taikos priemonė

117. Europos taikos priemonė ir toliau veiks kaip į biudžetą neįtraukta priemonė, skirta veiksams saugumo ir gynybos srityje finansuoti 2028–2034 m. laikotarpiu. Priemonės finansinė viršutinė riba bus [27 104] mln. EUR ir ji bus finansuojama valstybių narių įnašais, pagrįstais BNP įnašų raktu.

V. 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. ADMINISTRAVIMAS

118. Labai profesionalus Europos viešasis administravimas, kur darbuotojai įdarbinami iš kuo įvairiausių geografinių vietovių, atlieka itin svarbų vaidmenį padedant Sąjungai įgyvendinti savo prioritetus, politiką ir programas, kuriais siekiama bendro Europos intereso. Tuo pat metu supaprastinimo pastangos visose politikos srityse, įskaitant bendruosius rinkinius ir DFP programų skaičiaus mažinimą, taip pat naujų technologijų, įskaitant DI, diegimas turėtų padėti mažinti administracinę našą ir atitinkamai sutaupyti lėšų. Pripažįstant kintančius administravimo poreikius kintančių prioritetų kontekste, tebėra itin svarbu nuolat didinti Europos viešojo administravimo lankstumą, efektyvumą, skaidrumą ir veiksmingumą.
119. Šioje išlaidų kategorijoje numatyti įsipareigojimų asignavimai, siekiantys [103 829] mln. EUR, sudaryti iš institucijų administracinių išlaidų ir išlaidų Europos mokykloms bei pensijoms, neviršys:

4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA. ADMINISTRAVIMAS (mln. EUR, 2025 m. kainomis)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

120. Šios išlaidų kategorijos viršutinės ribos bus nustatytos taip, kad būtų išvengta pernelyg didelių maržų ir būtų atspindėtas numatomas atlyginimų koregavimas, paaukštinimai tarnyboje, pensijų išlaidos, naujos institucijų įgyvendinamos užduotys ir prioritetai, planuojamų pastatų projektų finansavimas [įskaitant pastato „Justus Lipsius“ renovaciją] ir kitos atitinkamos prielaidos.
121. Šios išlaidų kategorijos viršutinės ribos nustatomos atsižvelgiant į [bendro darbuotojų skaičiaus visose ES institucijose [organuose, agentūrose ir jų administraciniuose vienetuose] stabilizavimą dabartiniu lygmeniu] ARBA [bendro darbuotojų skaičiaus visose ES institucijose padidėjimą [2 500]].

122. Siekiant toliau stebėti ir valdyti administracines išlaidas, visoms institucijoms turėtų būti taikomas biudžetinės drausmės principas. Visos ES institucijos, organai, tarnybos ir agentūros raginami reguliariai peržiūrėti savo administracines išlaidas kintančių poreikių valdymui sustiprinti, užtikrinant didesnio efektyvumo įgyvendinimą ir personalo išteklių optimizavimą, tuo tikslu susitelkiant į pagrindines sritis ir nutraukiant žemesnio prioriteto užduočių vykdymą. Šiuo tikslu Komisijos prašoma pasiūlyti iniciatyvų, kuriomis būtų stiprinamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas, pavyzdžiui, IT, kibernetinio saugumo, viešųjų pirkimų ir pastatų srityse. Be to, Komisijos atliekama didelio masto peržiūra suteikia itin svarbią galimybę ir gali pasitarnauti kaip bandomasis projektas, kurį galėtų įgyvendinti visos institucijos.
123. Programos rėmimo išlaidos ir toliau turėtų būti siejamos su veiklos išlaidomis atitinkamuose programų paketuose ar atitinkamoje politikos srityje, kartu užtikrinant skaidrią, nuolatinę, reguliarią ir išsamią stebėseną ir ataskaitų teikimą visose išlaidų kategorijose;
124. Sąjungos įnašas decentralizuotoms agentūroms ir kitiems organams turėtų būti toliau finansuojamas pagal politikos išlaidų kategorijas, susijusias su jų paskirtimi.

VI. PAJAMOS

125. Nustatant nuosavų išteklių tvarką reikėtų vadovautis bendrais paprastumo, skaidrumo ir teisingumo tikslais, įskaitant sąžiningą naštos pasidalijimą. Visa nuosavų išteklių suma, Sąjungos biudžete skirta metiniams mokėjimų asignavimams padengti, neviršija [1,75] % visų valstybių narių BNP sumos. Bendra metinių įsipareigojimų asignavimų suma neviršija [1,81] % visų valstybių narių BNP sumos. Bus išlaikomas tinkamas įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų santykis.
126. Nuosavų išteklių viršutinių ribų dydžiai toliau laikinai didinami 0,6 procentinio punkto visų valstybių narių BNP sumos, susidarančios dėl skolinimosi, susijusio su priemone „NextGenerationEU“, iki tol, kol visi šie įsipareigojimai nustos egzistuoti, ir ne ilgiau kaip iki 2058 m. gruodžio 31 d.
127. DFP viršutinės išlaidų ribos yra privalomos, o manevringumo marža aktyvuojama tik vykstant išimtiniais įvykiams. Siūlydama naujas priemones arba aktyvuodama esamas priemones, kurioms taikoma manevringumo maržos garantija, Komisija kartu su pasiūlymu pateiks išsamią poveikio manevringumo maržos naudojimui prognozę.
128. [2028–2034 m. laikotarpiu Sąjungai ar jos valstybėms narėms poveikį darančios didelės krizės, didelių sunkumų arba didelės jų grėsmės atveju Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą ir atsižvelgdama į galimas Europos Vadovų Tarybos gaires, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti leisti Komisijai išimties tvarka kapitalo rinkose skolintis lėšų valstybėms narėms skirtoms paskoloms siekiant vienintelio tikslo – šalinti tokių situacijų padarinius. [Pasiskolintų lėšų suma 2028–2034 m. laikotarpiu neviršys [350 mlrd. EUR].] Nuosavų išteklių viršutinių ribų sumos laikinai padidinamos [0,25] procentinio punkto siekiant vienintelio tikslo – įvykdyti visus Sąjungos įsipareigojimus, susijusius su tokioms paskoloms skirtu skolinimusi, kol visi šie įsipareigojimai nustos egzistuoti.]

129. Nauja Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistema įsigalios pirmąją pirmojo mėnesio, einančio po to, kai gaunamas paskutinės valstybės narės pranešimas apie jos priėmimą, dieną. Visi jos elementai bus taikomi atgaline data nuo 2028 m. sausio 1 d. [Tačiau naujieji nuosavi išteklių – Verslo išteklių Europai – bus renkami nuo pirmųjų metų, einančių po metų, kuriais įsigaliojo Sprendimas dėl nuosavų išteklių, sausio 1 d.] Valstybės narės kuo greičiau pradės naujojo Sprendimo dėl nuosavų išteklių patvirtinimo procedūrą, laikydamosi savo nacionalinių konstitucinių reikalavimų.

Tradicioniai nuosavi išteklių

130. Nuo 2028 m. sausio 1 d. surinkimo išlaidoms padengti valstybės narės pasilieka [10] % savo surinktų lėšų. [Pajamos iš Sąjungoje taikomo tvarkymo mokesčio Sąjungai bus suteikiamos kaip tradicioniai nuosavi išteklių nuo 2028 m. sausio 1 d.]

PVM pagrįsti nuosavi išteklių

131. PVM pagrįstiems nuosaviems ištekliams bus taikomas [0,30] % pareikalavimo tarifas. PVM bazės apribojimas bus [nutrauktas] ARBA [išlaikytas].

Plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi išteklių

132. Neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstiems nuosaviems ištekliams taikomas [1] EUR už kilogramą pareikalavimo tarifas [kasmet koreguojamas atsižvelgiant į infliaciją]. Mechanizmas, kuriuo siekiama išvengti pernelyg regresinio poveikio nacionaliniams įnašams, bus [nutrauktas] ARBA [išlaikytas].

133. Bus nustatyti nauji nuosavi ištekliai, kuriuos sudarys:

- i) [Metiniai įmonių įnašai, remiantis jų metine grynąja apyvarta:
  - a) nuo 100 000 000,01 EUR iki 249 999 999,99 EUR – 100 000 EUR įnašas;
  - b) nuo 250 000 000 EUR iki 499 999 999,99 EUR – 250 000 EUR įnašas;
  - c) nuo 500 000 000 EUR iki 749 999 999,99 EUR – 500 000 EUR įnašas;
  - d) 750 000 000 EUR ir daugiau – 750 000 EUR įnašas.]
- ii) [Nacionalinis įnašas, apskaičiuojamas apdoroto tabako kiekį ir vartoti išleistų su tabaku susijusių gaminių kiekį padauginus iš kiekvienai valstybei narei taikomo minimalaus tarifo, visoms valstybėms narėms taikant [15] % pareikalavimo tarifą.]
- iii) [Nacionalinis įnašas, apskaičiuojamas pagal nesurinktos elektros ir elektroninės įrangos svorį, taikant [2] EUR už kilogramą pareikalavimo tarifą [kasmet koreguojamą atsižvelgiant į infliaciją.]]
- iv) [Pajamos iš 1-osios apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS), taikant [30] % pareikalavimo tarifą.]
- v) [Pajamos iš pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM), taikant [75] % pareikalavimo tarifą.]

BNP pagrįsti nuosavi ištekliai

134. Vienodo pareikalavimo tarifo taikymas kiekvienos valstybės narės BNP sumai, atsižvelgiant į visų kitų pajamų bendrą sumą, lieka nepakitęs. Dabartinės BNP korekcijos bus [nutrauktos] ARBA [išlaikytos].

Priedas. 2028–2034 m. daugiamečių finansinė programa (įsipareigojimai)

mln. EUR	Komisijos pasiūlymas			Derybų schema	
	Iš viso 2021– 2027 m.	Iš viso 2028– 2034 m.	Iš viso 2028– 2034 m.	Iš viso 2028– 2034 m.	Iš viso 2028– 2034 m.
	(einamosiomis kaštomis)	(einamosiomis kaštomis)	(2025 m. kaštomis)	(einamosiomis kaštomis)	(2025 m. kaštomis)
IŠ VISO	1 245 477	1 984 894	1 763 056	1 947 741	1 730 228
Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, žemės ūkis, kaimo plėtra, jūrų reikalai, klestėjimas ir saugumas	819 981	1 062 220	946 404	1 057 355	942 142
Nacionalinės ir regioninės partnerystės planai	784 807	865 076	771 319	863 958	770 366
<i>Bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) pajamų parama</i>	282 514	293 699	259 231	293 699	261 013
<i>Bendra žuvininkystės politika</i>		2 000	1 778	4 000	3 549
<i>Migracija ir sienų valdymas</i>	11 406	34 215	30 608	34 215	30 608
<i>Ekonominė, teritorinė ir socialinė sanglauda, įskaitant žuvininkystę ir kaimo bendruomenes</i>	452 964	452 965	404 877	458 786	410 080
<i>p.m. Socialinis klimato fondas</i>	14 900	50 100	45 443	50 100	45 443
<i>INTERREG</i>	8 935	10 264	9 044	10 264	9 045
<i>ES priemonė – Sąjungos veiksmai, iš kurių:</i>	28 989	63 223	56 275	55 792	49 680
<i>vienybės saugos tinklas</i>	3 132	6 301	5 598	6 301	5 598
<i>solidarumo veiksmai</i>	6 706	20 117	17 850	16 824	14 928
<i>vidaus reikalų veiksmai</i>	8 429	25 285	22 435	21 147	18 762
<i>kiti (miestai, užimtumas ir socialinės inovacijos ...)</i>	10 722	11 520	10 392	11 520	10 392
<i>ES priemonė – rezervai</i>		8 710	7 728	7 202	6 391
<i>Parama turkų kilmės kipričių bendruomenei</i>	241	438	389	438	389
<i>Decentralizuotos agentūros</i>	12 217	22 888	20 240	19 141	16 928
<i>FRONTEX</i>	5 944	11 888	10 498	9 711	8 576
<i>Europolas</i>	1 523	2 999	2 649	2 450	2 162
<i>NGEU lėšų gražinimas</i>	22 715	168 000	149 296	168 000	149 296
<i>Marža</i>		5 818	5 159	5 818	5 163
Konkurencingumas, gerovė ir saugumas	220 637	589 594	522 205	566 453	501 711
Europos konkurencingumo fondas	163 800	450 508	397 753	433 850	383 008
Europos konkurencingumo fondas (išskyrus inovacijų fondą)	134 375	409 301	362 283	392 644	347 538
<i>Programa „Europos horizontas“</i>	87 654	175 002	154 882	167 880	148 579
<i>Perėjimas prie svarios energijos ir pramonės dekarbonizavimas</i>	33 793	67 416	58 670	66 349	57 726
<i>DFP komponentas</i>	4 368	26 210	23 200	25 143	22 256
<i>p.m. Inovacijų fondas</i>	29 425	41 206	35 470	41 206	35 470
<i>Atsparumas ir saugumas, gynybos pramonė ir kosmosas</i>	26 359	130 704	115 699	125 385	110 989
<i>Skaitmeninė lyderystė</i>	10 958	54 793	48 504	52 563	46 529
<i>Sveikata, biotechnologijos, žemės ūkis ir bioekonomika</i>	5 036	22 593	20 000	21 674	19 185
<i>Minimali suma pagal EKF programą „InvestEU“ ir konsultavimo paslaugos, orientacinius įnašus pagal linijas (dalis EKF bendros sumos)</i>		11 000	9 749	11 000	9 749
<i>Programa „Erasmus+“</i>	27 369	40 827	36 186	39 165	34 713
Europos infrastruktūros tinklų priemonė	31 631	81 428	72 251	78 113	69 309
<i>Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Transportas, iš kurių:</i>	25 714	51 515	45 752	49 418	43 889
<i>Karinis mobilumas</i>	1 765	17 651	15 752	16 933	15 110
<i>Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) – Energetika</i>	5 917	29 912	26 499	28 695	25 420
<i>Sąjungos civilinės saugos mechanizmas plius (SCSM+)</i>	2 137	10 675	9 458	10 241	9 073
<i>„AgoraEU“</i>	4 284	8 582	7 606	8 233	7 295
<i>Bendrosios rinkos ir muitinės programa</i>	3 030	6 238	5 538	5 984	5 312
<i>Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa</i>	6 549	9 794	8 706	9 395	8 350
<i>Įnašas ITER</i>	4 562	5 794	5 150	5 558	4 941
<i>Skubios paramos teikimo Sąjungoje priemonė (SPP)</i>	232	-	-	-	-
<i>Euro apsauga nuo padirbinėjimo (programa „Pericles V“)</i>	6	7	7	7	7
<i>Ignalinos programa</i>	539	678	604	678	604
<i>Bendradarbiavimas branduolinės saugos srityje ir eksploataavimo nutraukimas</i>	769	966	854	927	818
<i>Tėsingumas</i>	297	798	707	766	679
<i>Decentralizuotos agentūros</i>	6 802	9 798	8 687	9 799	8 685
<i>Kita (kiti veiksmai, prerogatyvos)</i>	2 617	2 493	2 233	2 492	2 233
<i>Marža</i>		8 009	7 085	8 009	7 095
Priemonė „Globali Europa“	119 989	215 203	190 000	206 757	182 546
Priemonė „Globali Europa“ (*)	114 800	200 309	176 830	192 056	169 542
<i>Europa</i>	29 998	43 173,0	38 112	41 394	36 542
<i>Užsachario Afrika</i>	36 374	60 532,0	53 438	58 038	51 234
<i>Azijos ir Ramiojo vandenyno regionas</i>	10 524	17 050,0	15 053	16 348	14 431
<i>Šiaurės ir Pietų Amerika ir Karibų jūros regionas</i>	5 604	9 144,0	8 071	8 767	7 740
<i>Artimieji Rytai, Šiaurės Afrika ir Persijos įlanka</i>	21 577	42 934,0	37 901	41 165	36 341
<i>Pasaulis</i>	7 622	12 668,0	11 183	12 146	10 722
<i>Rezervai</i>	9 310	14 808,0	13 072	14 198	12 532
<i>Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)</i>	2 683	3 369	2 987	3 230	2 864
<i>Sprendimas dėl užjūrio asociacijos, įskaitant Grenlandiją</i>	500	999	887	999	887
<i>Tausios žvejybos partnerystės susitarimai ir regioninės žvejybos valdymo organizacijos</i>	1 050	1 331	1 181	1 276	1 132
<i>Kita (kiti veiksmai, prerogatyvos)</i>	955	1 124	995	1 124	995
<i>Marža</i>		8 071	7 120	8 071	7 126
Administravimas	84 871	117 877	104 447	117 177	103 829
Viršutinių ribų viršijimas, iš kurio:					
Lankstumo priemonė		15 777	14 000	15 777	14 000
Ukraina		100 002	88 869	100 002	88 869
Ne iš DFP lėšų					
Europos taikos priemonė		30 499	27 104	30 499	27 104
P.M. „Europos katalizatorius“ (paskolos politikos tikslams NRPP)		150 000	134 000	150 000	134 000
P.M. Krizių mechanizmas		395 000	350 000	395 000	350 000